

УДК [378.016:33.01]:001.895

А.І. Литвинов, д-р екон. наук, проф. (ДБТУ, Харків)

Є.А. Литвинов, здоб. ступ. PhD (ДБТУ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ В ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ФІНАНСОВИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ, ТРЕЙДІНГОМ, КРИПТОВАЛЮТАМИ

Характерною ознакою сучасного світу є його динамічний соціально-економічний, науковий та технологічний розвиток. Певною мірою це стосується і фінансової сфери, в якій лише за останні 20 років відбулись такі вибухові зміни, як поява і розвиток технологій розподілених реєстрів на основі блокчейну. І це дало потужний імпульс розвитку біткойну (BTC) [1] як першої і, як багатьма вважається, єдиної справжньої криптовалюти. Насправді, разом із біткойном з'являються та набувають розвитку й інші криптовалюти, такі як, зокрема, ефір (ETH) [2], тезер (USDT) [3]. Не є секретом і активні експерименти, які зараз відбуваються у фінансовій сфері в напрямку створення ефективної альтернативи системі міжнародних фінансових розрахунків SWIFT [4]. Основою такої альтернативи мають стати сучасні досягнення у фінансових технологіях. Це, зокрема, інструмент Ripple (XRP) [5], який за своєю сутністю є криптовалютою і функціонує на основі технологій розподіленого реєстру. Ці зміни фінансового ландшафту відбуваються просто зараз.

Іншим напрямком цифрових інновацій є розвиток і широке поширення клієнт-серверних інструментів, де функцію транспорту між клієнтом та сервером виконує мережа інтернет. Апаратною платформою тут є навіть мобільні пристрої. Хіба можна було уявити десять років тому ситуацію, коли клієнт британського банку, знаходячись під російським бомбардуванням в Україні переказує кошти між своїми рахунками в британському банку за допомогою мобільного додатку? І це - ще один напрямок для залучення новацій до навчального процесу. Він, до речі, показує, що та інформація, яка є актуальною на момент вступу студента на навчання до університету може стати безнадійно застарілою, поки він дійде до етапу написання диплому.

Такими ж застарілими стають і нормативні документи, які суто технічно перестають відповідати новим реаліям. І якщо залишати все так як є, то на виході отримуємо дипломованих фахівців із набором

знань і навичок, які втрачають свою актуальність. Власне, ця проблема не є унікальною і відповіддю на неї стала поширена у світі концепція освіти протягом життя [6], яка ще потребує належного опрацювання та імплементації на українських теренах.

Викладач є провідником студента до світу знань. І, не зважаючи на недосконалий характер нормативів, що регулюють освітню діяльність і можуть бути застарілими не лише за змістом, але і за своїм духом, саме він має забезпечити високий рівень підготовки студента за своєю дисципліною, розвинути в ньому здатність до самостійної роботи, саморозвитку та професійного удосконалення. Виконання цього завдання не лише забезпечить затребуваність студента після завершення відповідного етапу його освіти, але й сприятиме підвищенню престижу закладу вищої освіти, визнанню його високого рівня роботодавцями та суспільством в цілому, мотивуватиме потенційних студентів навчатись саме тут.

Важливим напрямком реалізації даного завдання є використання в навчальній практиці інструментів, які набули поширення в практичній роботі. Це, зокрема, публічні інтернет-сервіси та різні програмні засоби: аналітичні системи, клієнтські додатки, криптовалютні гаманці тощо.

Наприклад, публічний інформаційний сервіс Yahoo! finance [7] є авторитетним джерелом фінансової інформації про поточний стан та історичні дані значної кількості світових фінансових ринків. Зокрема, це дані про стан фондових ринків США, Європи, країн Азії. Також на Yahoo! finance доступна інформація по валютних ринках, ринках основних біржових товарів, крипто-валютних ринках, аналітичні огляди та новини. Певною проблемою для деяких викладачів та студентів є те, що на даному сервісі відсутня україномовна версія. А основною версією сайту є англійська. Сервіс Yahoo! finance використовується на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування ДБТУ при викладанні низки предметів, пов'язаних із фінансовими технологіями, трейдингом та криптовалютами.

Іншим прикладом сервісу, який також використовується на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування ДБТУ є торгово-аналітична платформа TradingView [8]. Це комерційний продукт. Але він передбачає можливість безкоштовного використання. Звичайно, в такому випадку функціонал частково обмежується. Проте, навіть в такому форматі його цілком досить для ознайомлення і одержання базових навичок роботи з подібними інструментами.

Платформа TradingView, на відміну від Yahoo! finance має елементи функціоналу соціальної мережі. Також платформа TradingView надає можливості “паперової” та реальної торгівлі через посередництво відомих брокерів на фінансових ринках та на ринку криптовалют.

Але функціонал реальної торгівлі при викладанні не використовується через значні фінансові ризики та проблеми етичного характеру. Паперову, або ж демонстраційну торгівлю було задіяно в навчальному процесі, як експеримент. Фінансові ризики та грошові витрати тут цілком відсутні, що надає можливість використання даного інструменту в навчанні. Втім, в процесі даного експерименту в програмному забезпеченні платформи було виявлено значні недоліки і наразі, до їх усунення, ця складова в навчальному процесі не використовується.

На прикладі двох кейсів використання публічних інтернет-сервісів показано доцільність їх використання в навчальному процесі при викладанні дисциплін, пов’язаних із фінансовими технологіями, трейдингом, криптовалютами.

Перспективами подальших досліджень та практичної роботи в цьому напрямку залишається моніторинг фінансового ландшафту з метою виявлення та залучення до навчального процесу перспективних інформаційних інструментів та технологій, накопичення та узагальнення досвіду роботи в даному напрямку.

Інформаційні джерела

1. Біткойн - це інноваційна платіжна система та новий вид грошей [Електронний ресурс]. URL: <https://bitcoin.org/uk/>.
2. The complete guide to Ethereum | ethereum.org [Electronic resource]. URL: <https://ethereum.org>.
3. Tether - Official Home of Tether [Electronic resource]. URL: <https://tether.to/en/>.
4. Homepage | Swift [Electronic resource]. URL: <https://www.swift.com>.
5. XRP Digital Asset for Global Crypto Utility - Ripple [Electronic resource]. URL: <https://ripple.com/xrp/>.
6. Koç Sevgi. Teachers' Views on Lifelong Learning. International Journal of Contemporary Educational Research. 2024. June. Vol. 11, no. 2. P. 247–258.
7. Yahoo! finance [Electronic resource]. URL: <https://finance.yahoo.com>.
8. TradingView — Track All Markets [Electronic resource]. URL: <https://www.tradingview.com>.